

20 23

EDUSKUNTAVAALIT

**Mitä suomalaiset
ajattelevat STTK:lle
tärkeistä asioista?**

Mitä suomalaiset ajattelevat STTK:lle tärkeistä asioista?

STTK teetti syksyllä 2022 kansalaiskyselyn Aula Researchilla tulevan hallituskauden painopisteistä Suomessa ja maailmalla. Kyselyyn vastasi yhteensä 3002 ihmistä eli otos edustaa täysi-ikäisiä mannersuomalaisia sukupuolen, iän ja asuinmaakunnan mukaan. Otos kerättiin aikavälillä 27.9.–17.10.2022.

1. Työmarkkinajärjestelmä ja luottamusmies	4
2. Työelämän tasa-arvo	6
3. Toiveet tulevan hallituksen painopisteiksi	8
4. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulevaisuuden rahoitus	12
5. Työterveyshuolto on suomalaisille tärkeä	16
6. Keinoja työvoiman riittävyyteen	18
7. Suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon myönteisempi	20
8. Ilmastotoimiin liittyvä osaaminen työpaikoilla	22

1. Työmarkkina-järjestelmä ja luottamusmies

Suomalaiset kannattavat luottamusmiehen aseman vahvistamista työpaikoilla.

Vastaajista

76 %

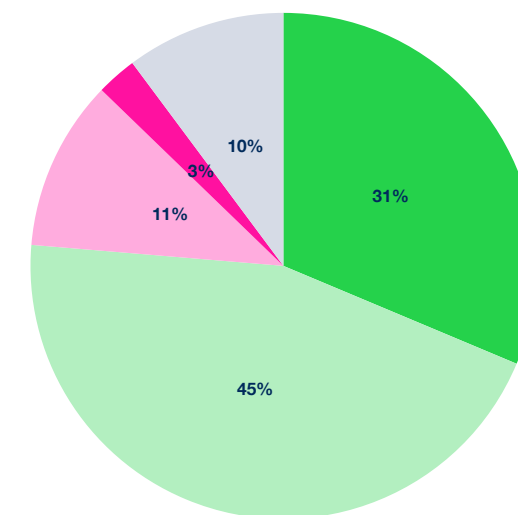
oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että luottamusmiehen asemaa työntekijöiden oikeuksien valvojana tulee parantaa. Näin ajateltiin puoluekannasta riippumatta.

Luottamusmiehen asema

Kaikki vastaajat (n=3002)

Luottamusmies edustaa työntekijöitä työpaikalla. Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on valvoa työehtosopimuksen ja työlainsäädännön noudattamista työpaikalla.

Luottamusmiehen asemaa työntekijän oikeuksien valvojana tulee parantaa.

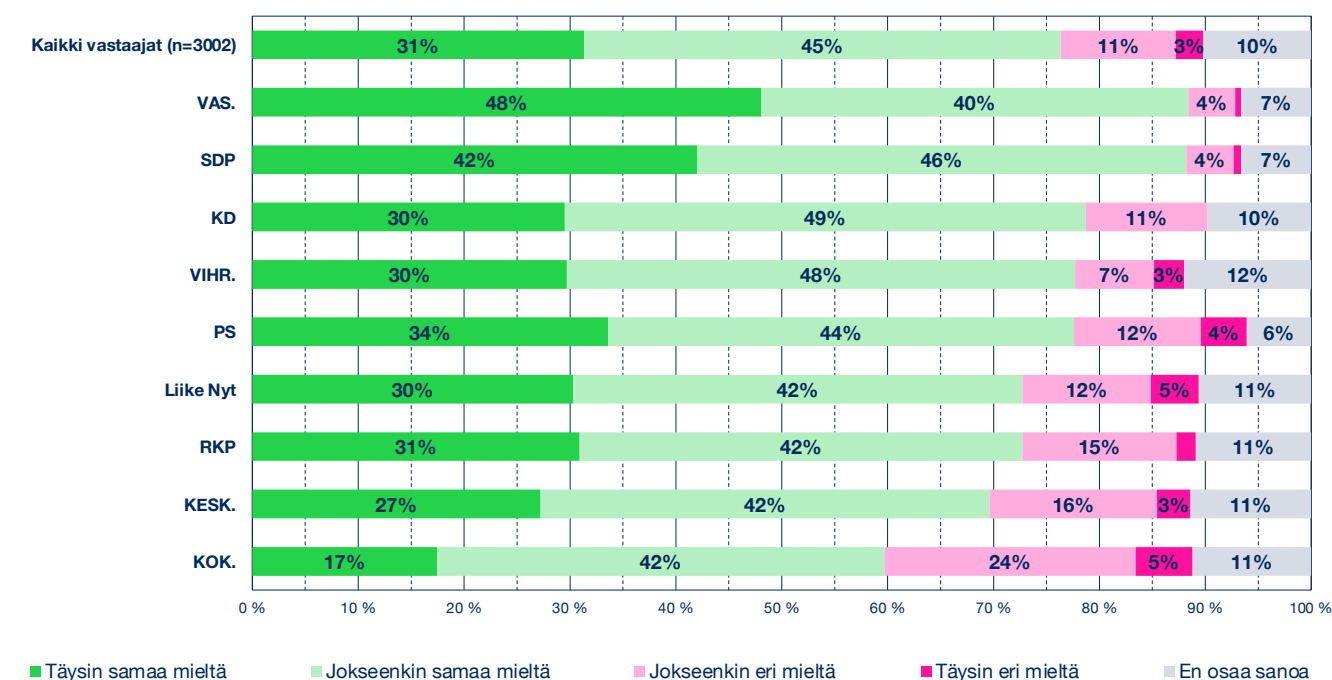

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä ■ En osaa sanoa

Luottamusmiehen asema

Puoluekanta

Luottamusmiehen asemaa työntekijän oikeuksien valvojana tulee parantaa.

2. Työelämän tasa-arvo

Suomalaiset suhtautuvat varsin myönteisesti työelämän tasa-arvon kehittämiseen ja perusteettomien palkkaerojen poistamiseen. Kuluneella hallituskaudella pyrittiin edistämään palkkatasa-arvoa muun muassa palkka-avoimuutta lisäämällä, mutta asia ei edennyt riittävästi. Myös EU:ssa hyväksyttiin ennen joulua aloite palkka-avoimuudesta.

Kysyttäessä suhtautumista palkkatietojen avaamiseen työpaikoilla nykyistä enemmän, vastaajista

67%

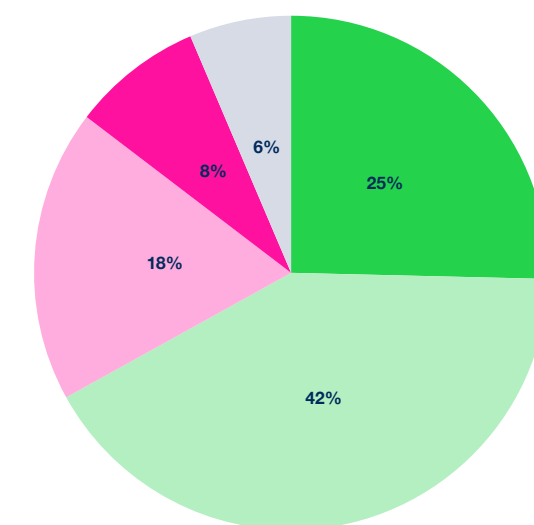
suhtautui siihen erittäin tai jokseenkin myönteisesti.

Suhtautuminen palkkatietojen avoimuuteen

Kaikki vastaajat (n=3002)

Yhtenä keinona perusteettomien palkkaerojen kaventamiseksi on ehdotettu palkka-avoimuuden edistämistä työpaikoilla.

Miten suhtaudut siihen, että työntekijöiden palkkatiedot olisivat nykyistä avoimempia työpaikoilla?

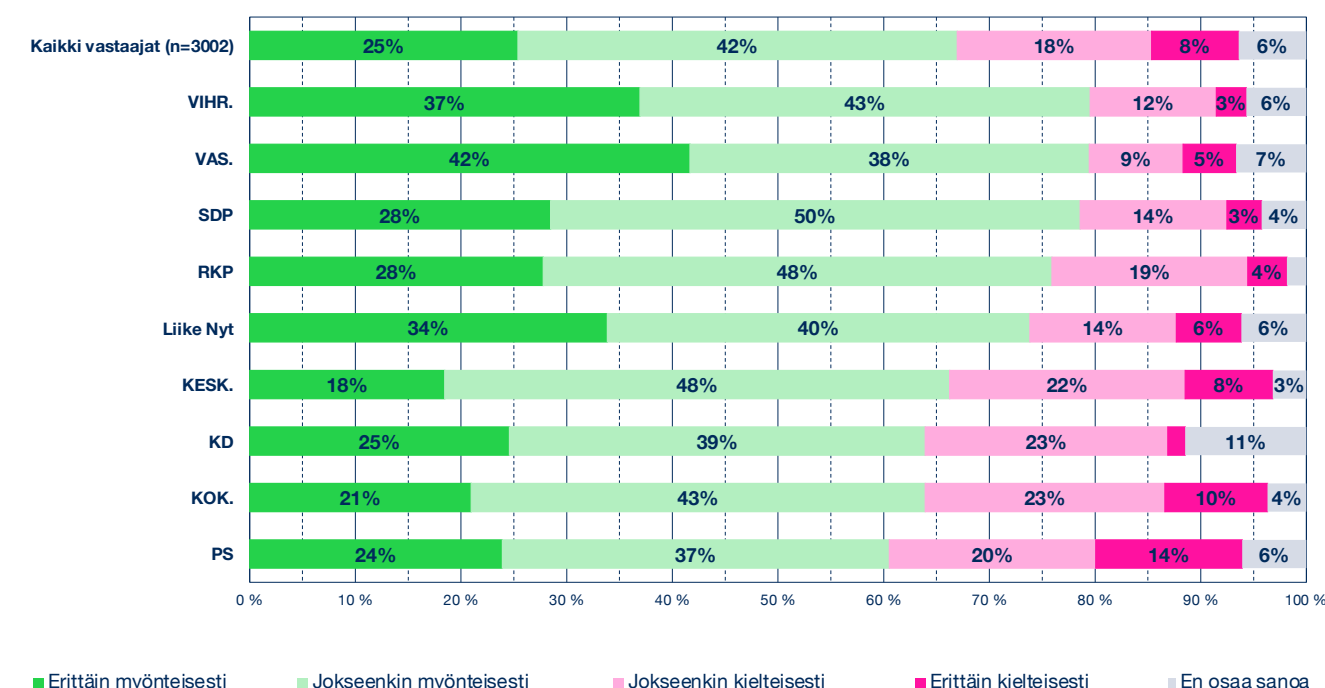

Erittäin myönteisesti Jokseenkin myönteisesti Jokseenkin kielteisesti Erittäin kielteisesti En osaa sanoa

Suhtautuminen palkkatietojen avoimuuteen

Puoluekanta

Miten suhtaudut siihen, että työntekijöiden palkkatiedot olisivat nykyistä avoimempia työpaikoilla?

3. Toiveet tulevan hallituksen painopisteiksi

Eduskuntavaalit käydään isojen, koko yhteiskuntaa koskettaneiden kriisien jälkeen. Avoimissa vastauksissa riitti huolenaiheita.

Vastaajista:

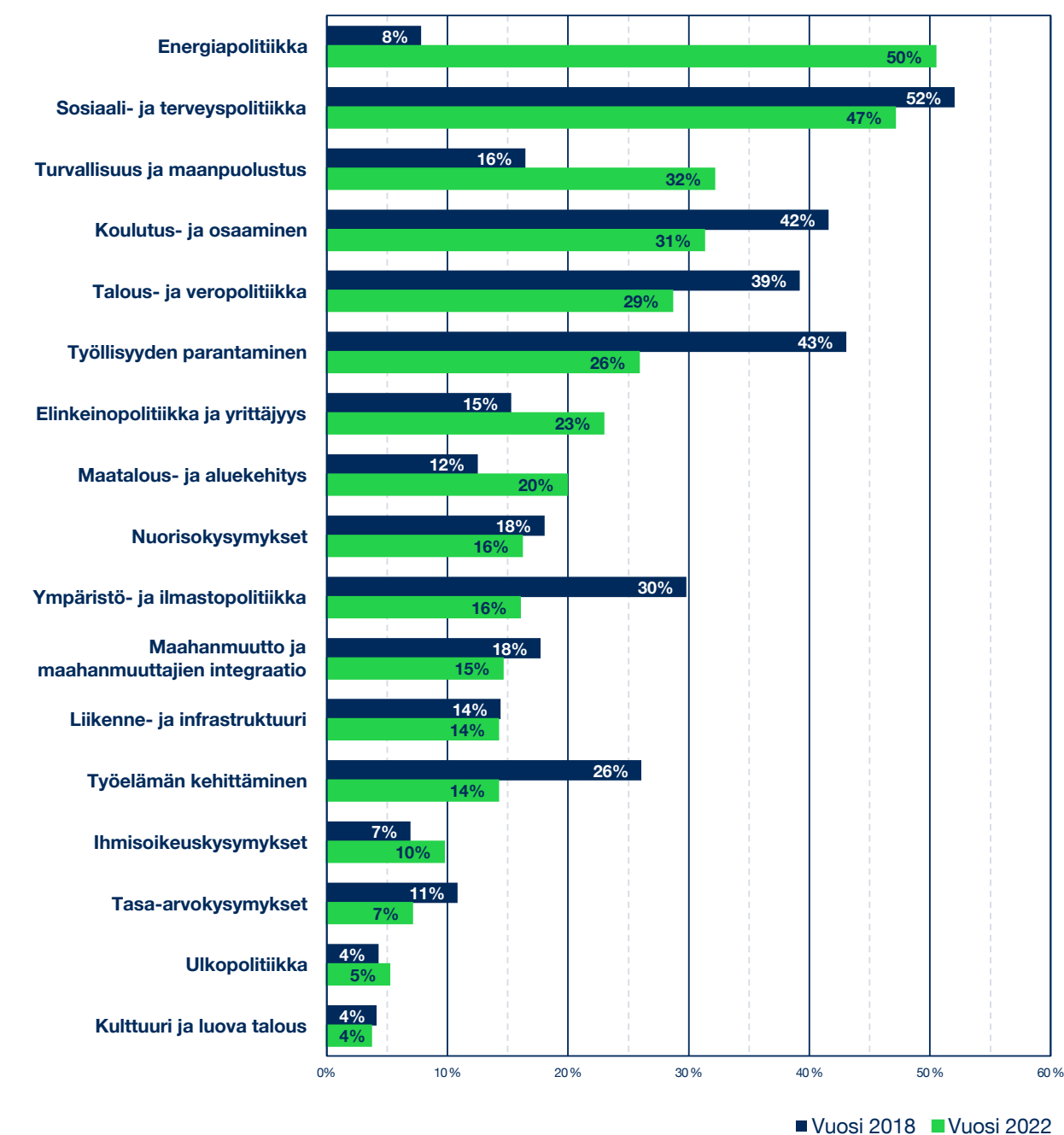
- » lähes neljännes (24 %) koki inflaation sekä nousevat elinkustannukset suurimmiksi yhteiskunnallisiksi huoliksi.
- » viidennes (20 %) oli huolissaan sodan uhasta Euroopassa.
- » joka kymmenes (10 %) vastasi olevansa erityisen huolissaan Suomen terveydenhoidon tilasta.

Toiveet tulevan hallituksen painopisteiksi olivat myös muuttuneet edellisistä vaaleista.

Toiveet tulevan hallituksen painopisteiksi

Vuosivertailu

Minkä osa-alueiden kehittämiseen maamme seuraavan hallituksen tulisi mielestäsi keskittyä ensisijaisesti? Voit valita 4 tärkeintä.

Jatkuu seuraavalla aukeamalla →

Toiveet tulevan hallituksen painopisteiksi

Maakunta

Minkä osa-alueiden kehittämiseen maamme seuraavan hallituksen tulisi mielestäsi keskittyä ensisijaisesti? Voit valita 4 tärkeintä.	Kaikki vastaajat (n=3002)	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Kainuu	Kanta-Häme	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi	Kymenlaakso	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Päijät-Häme	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi
Energiapolitiikka	50 %	59 %	56 %	42 %	45 %	54 %	39 %	51 %	55 %	53 %	45 %	54 %	55 %	50 %	53 %	52 %	50 %	51 %	52 %
Sosiaali- ja terveystoimi	47 %	45 %	52 %	40 %	61 %	55 %	36 %	39 %	47 %	53 %	49 %	42 %	54 %	47 %	52 %	45 %	42 %	48 %	49 %
Turvallisuus ja maanpuolustus	32 %	39 %	22 %	34 %	52 %	32 %	36 %	29 %	36 %	38 %	32 %	37 %	31 %	30 %	31 %	36 %	32 %	33 %	31 %
Koulutus- ja osaaminen	31 %	24 %	29 %	31 %	32 %	33 %	33 %	25 %	28 %	29 %	33 %	28 %	39 %	30 %	30 %	33 %	29 %	33 %	27 %
Talous- ja verotus	29 %	24 %	29 %	35 %	19 %	34 %	31 %	28 %	23 %	25 %	29 %	30 %	21 %	33 %	23 %	19 %	32 %	30 %	34 %
Työllisyyden parantaminen	26 %	20 %	32 %	29 %	16 %	23 %	36 %	31 %	31 %	23 %	25 %	33 %	26 %	23 %	21 %	31 %	27 %	25 %	27 %
Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys	23 %	18 %	17 %	28 %	13 %	19 %	17 %	25 %	20 %	19 %	24 %	30 %	26 %	22 %	25 %	25 %	25 %	22 %	23 %
Maatalous- ja aluekehitys	20 %	20 %	37 %	24 %	42 %	20 %	42 %	28 %	25 %	26 %	19 %	26 %	20 %	27 %	25 %	20 %	27 %	12 %	15 %
Nuorisokysymykset	16 %	20 %	14 %	16 %	19 %	16 %	25 %	16 %	14 %	16 %	17 %	16 %	15 %	15 %	21 %	22 %	17 %	15 %	14 %
Ympäristö- ja ilmastopolitiikka	16 %	18 %	6 %	10 %	6 %	13 %	17 %	19 %	16 %	11 %	16 %	4 %	18 %	13 %	17 %	15 %	8 %	19 %	19 %
Maahanmuutto ja maahanmuuttajien integraatio	15 %	15 %	12 %	11 %	10 %	10 %	8 %	14 %	15 %	10 %	13 %	11 %	9 %	14 %	11 %	15 %	13 %	18 %	16 %
Liikenne- ja infrastruktuuri	14 %	15 %	17 %	12 %	13 %	13 %	11 %	10 %	13 %	15 %	12 %	12 %	19 %	14 %	16 %	14 %	17 %	14 %	14 %
Työelämän kehittäminen	14 %	17 %	14 %	22 %	19 %	19 %	14 %	17 %	17 %	14 %	16 %	12 %	12 %	14 %	16 %	13 %	14 %	12 %	14 %
Ihmisoikeuskysymykset	10 %	10 %	6 %	10 %	0 %	7 %	6 %	5 %	14 %	5 %	9 %	7 %	11 %	9 %	7 %	8 %	7 %	12 %	11 %
Tasa-arvokysymykset	7 %	7 %	4 %	5 %	10 %	3 %	8 %	6 %	8 %	5 %	7 %	5 %	8 %	7 %	8 %	9 %	5 %	7 %	9 %
Ulkopolitiikka	5 %	6 %	3 %	5 %	3 %	7 %	0 %	7 %	5 %	5 %	4 %	4 %	3 %	3 %	6 %	5 %	7 %	6 %	5 %
Kulttuuri ja luova talous	4 %	1 %	4 %	2 %	0 %	3 %	0 %	3 %	2 %	0 %	4 %	7 %	3 %	2 %	4 %	4 %	4 %	5 %	1 %

Puoluekanta

Minkä osa-alueiden kehittämiseen maamme seuraavan hallituksen tulisi mielestäsi keskittyä ensisijaisesti? Voit valita 4 tärkeintä.	Kaikki vastaajat (n=3002)	KD	KESK.	KOK.	Liike Nyt	PS	RKP	SDP	VAS.	VIHR.
Energiapolitiikka	50 %	42 %	50 %	52 %	56 %	55 %	44 %	57 %	43 %	54 %
Sosiaali- ja terveystoimi	47 %	53 %	41 %	37 %	33 %	42 %	33 %	57 %	63 %	58 %
Turvallisuus ja maanpuolustus	32 %	40 %	37 %	38 %	30 %	39 %	22 %	31 %	17 %	24 %
Koulutus- ja osaaminen	31 %	38 %	28 %	37 %	30 %	25 %	27 %	37 %	37 %	28 %
Talous- ja verotus	29 %	20 %	23 %	45 %	21 %	35 %	31 %	23 %	15 %	17 %
Työllisyyden parantaminen	26 %	25 %	25 %	29 %	30 %	28 %	13 %	25 %	18 %	15 %
Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys	23 %	23 %	32 %	42 %	36 %	26 %	31 %	14 %	8 %	15 %
Maatalous- ja aluekehitys	20 %	30 %	40 %	13 %	30 %	27 %	20 %	13 %	13 %	9 %
Nuorisokysymykset	16 %	18 %	13 %	11 %	23 %	16 %	20 %	16 %	23 %	20 %
Ympäristö- ja ilmastopolitiikka	16 %	2 %	9 %	11 %	6 %	5 %	16 %	19 %	39 %	53 %
Maahanmuutto ja maahanmuuttajien integraatio	15 %	12 %	16 %	18 %	17 %	14 %	13 %	17 %	16 %	19 %
Liikenne- ja infrastruktuuri	14 %	8 %	15 %	13 %	20 %	20 %	13 %	15 %	9 %	3 %
Työelämän kehittäminen	14 %	7 %	8 %	13 %	17 %	15 %	15 %	15 %	17 %	11 %
Ihmisoikeuskysymykset	10 %	13 %	7 %	5 %	9 %	5 %	9 %	10 %	25 %	18 %
Tasa-arvokysymykset	7 %	13 %	4 %	3 %	2 %	3 %	5 %	6 %	23 %	18 %
Ulkopolitiikka	5 %	8 %	8 %	6 %	0 %	5 %	11 %	7 %	4 %	5 %
Kulttuuri ja luova talous	4 %	7 %	2 %	1 %	5 %	2 %	11 %	4 %	6 %	4 %

Vastaajista lähes neljännes

24 %

koki inflaation sekä nousevat elinkustannukset suurimmiksi yhteiskunnallisiksi huoliksi.

4. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulevaisuuden rahoitus

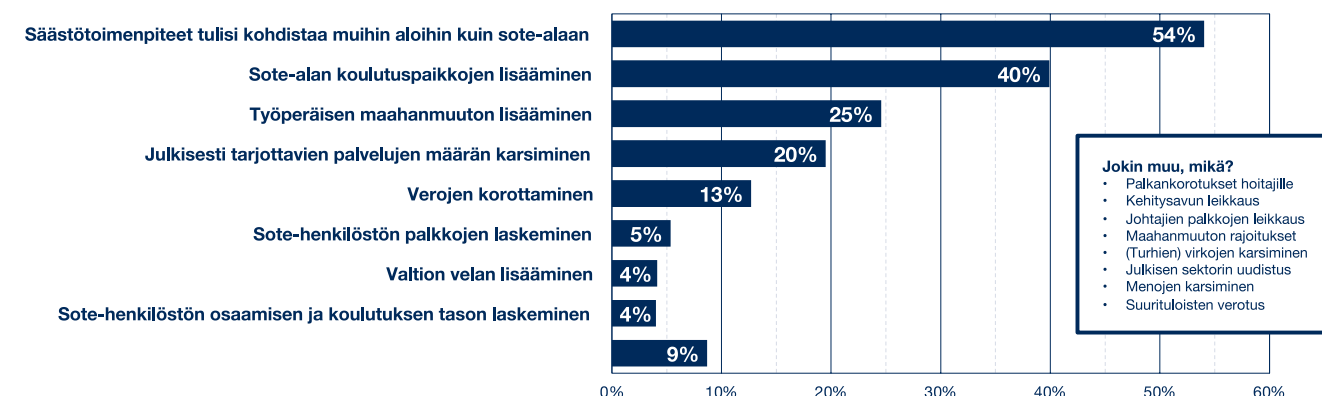
Terveydenhoidon tila aiheuttaa huolta. Vastaajilta kysyttiin, mitkä keinot auttaisivat rahoittamaan sosiaali- ja terveyspalveluja myös tulevaisuudessa. Tärkeimmiksi keinoiksi nousivat säästötoimenpiteiden kohdistaminen muualle kuin soteen, sote-alan koulutuspaikkojen lisääminen sekä työperäisen maahanmuuton lisääminen.

Soten tulevaisuuden rahoitus

Kaikki vastaajat (n=3002)

Suomen väestö ikääntyy tulevaisuudessa, mikä lisää sosiaali- ja terveyspalveluiden (sote) kysyntää nykyisestä. Samaan aikaan sote-palveluiden henkilöstömäärä vähenee.

Mitä mielestäsi tulisi tehdä, jotta sosiaali- ja terveyspalvelut voidaan rahoittaa myös tulevaisuudessa? Valitse mielestäsi kaksi parasta vaihtoehtoa.

Vastaajista

54 %

oli sitä mieltä, että säästötoimet tulisi kohdistaa muihin aloihin kuin sote-alaan.

Soten tulevaisuuden rahoitus

Maakunta

Mitä mielestäsi tulisi tehdä, jotta sosiaali- ja terveyspalvelut voidaan rahoittaa myös tulevaisuudessa? Valitse mielestäsi kaksi parasta vaihtoehtoa.	Kaikki vastaajat (n=3002)	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Kainuu	Kanta-Häme	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi	Kymenlaakso	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Päijät-Häme	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi
Säästötoimenpiteet tulisi kohdistaa muihin aloihin kuin sote-alaan	54 %	62 %	51 %	48 %	64 %	57 %	54 %	50 %	59 %	48 %	58 %	51 %	59 %	58 %	56 %	54 %	58 %	54 %	49 %
Sote-alan koulutuspaikkojen lisääminen	40 %	34 %	45 %	41 %	55 %	46 %	54 %	43 %	48 %	48 %	35 %	40 %	43 %	40 %	45 %	37 %	42 %	36 %	40 %
Työperäisen maahanmuuton lisääminen	25 %	27 %	21 %	34 %	15 %	22 %	22 %	27 %	16 %	26 %	19 %	26 %	28 %	19 %	26 %	16 %	18 %	30 %	23 %
Julkisesti tarjottavien palvelujen määrän karsiminen	20 %	21 %	16 %	14 %	15 %	20 %	8 %	18 %	14 %	15 %	19 %	28 %	16 %	17 %	24 %	22 %	14 %	19 %	23 %
Verojen korottaminen	13 %	8 %	9 %	11 %	15 %	9 %	11 %	13 %	10 %	15 %	17 %	14 %	15 %	12 %	8 %	13 %	11 %	14 %	14 %
Sote-henkilöstön palkkojen laskeminen	5 %	8 %	4 %	5 %	0 %	3 %	0 %	4 %	7 %	3 %	6 %	5 %	3 %	6 %	6 %	5 %	6 %	5 %	6 %
Valtion velan lisääminen	4 %	4 %	2 %	0 %	3 %	2 %	5 %	6 %	4 %	5 %	4 %	2 %	5 %	5 %	4 %	5 %	3 %	5 %	6 %
Sote-henkilöstön osaamisen ja koulutuksen tason laskeminen	4 %	4 %	5 %	6 %	0 %	4 %	0 %	3 %	3 %	4 %	4 %	4 %	3 %	5 %	3 %	2 %	3 %	5 %	3 %

Puoluekanta

Mitä mielestäsi tulisi tehdä, jotta sosiaali- ja terveyspalvelut voidaan rahoittaa myös tulevaisuudessa? Valitse mielestäsi kaksi parasta vaihtoehtoa.	Kaikki vastaajat (n=3002)	KD	KESK.	KOK.	Liike Nyt	PS	RKP	SDP	VAS.	VIHR.
Säästötoimenpiteet tulisi kohdistaa muihin aloihin kuin sote-alaan	54 %	56 %	48 %	45 %	62 %	52 %	44 %	54 %	63 %	56 %
Sote-alan koulutuspaikkojen lisääminen	40 %	39 %	45 %	36 %	45 %	43 %	33 %	45 %	32 %	42 %
Työperäisen maahanmuuton lisääminen	25 %	21 %	29 %	37 %	15 %	10 %	35 %	32 %	27 %	38 %
Julkisesti tarjottavien palvelujen määrän karsiminen	20 %	25 %	24 %	34 %	14 %	25 %	22 %	11 %	6 %	11 %
Verojen korottaminen	13 %	20 %	10 %	9 %	12 %	9 %	13 %	19 %	30 %	17 %
Sote-henkilöstön palkkojen laskeminen	5 %	5 %	3 %	5 %	6 %	9 %	13 %	5 %	4 %	3 %
Valtion velan lisääminen	4 %	3 %	3 %	1 %	3 %	4 %	9 %	5 %	10 %	2 %
Sote-henkilöstön osaamisen ja koulutuksen tason laskeminen	4 %	10 %	6 %	3 %	3 %	6 %	2 %	3 %	2 %	2 %

Sote-alan koulutuspaikkojen lisäämistä kannatti

40 %

vastaajista kysyttäessä sosiaali- ja terveyspalvelujen tulevaisuuden rahoituksesta.

5. Työterveyshuolto on suomalaisille tärkeä

Työterveyshuolto oli yksi niistä kysymyksistä, joista vastaajat olivat hyvin yksimielisiä.

Heistä

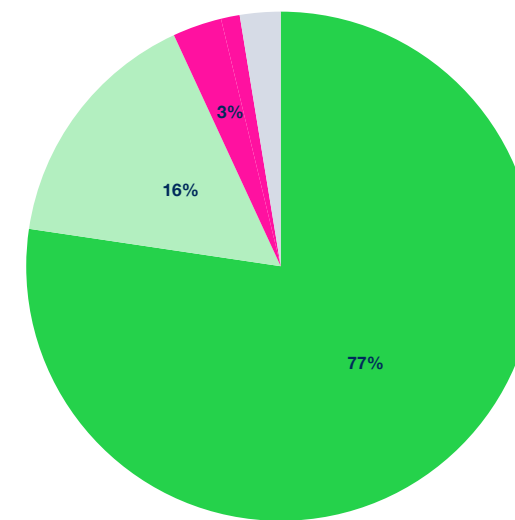
77%

piti sen järjestämistä myös tulevaisuudessa erittäin tärkeänä ja 16 % jokseenkin tärkeänä.

Työterveyshuollon tärkeys

Kaikki vastaajat (n=3002)

Kuinka tärkeänä pidät sitä, että työntekijöille järjestetään työterveyshuolto myös tulevaisuudessa?

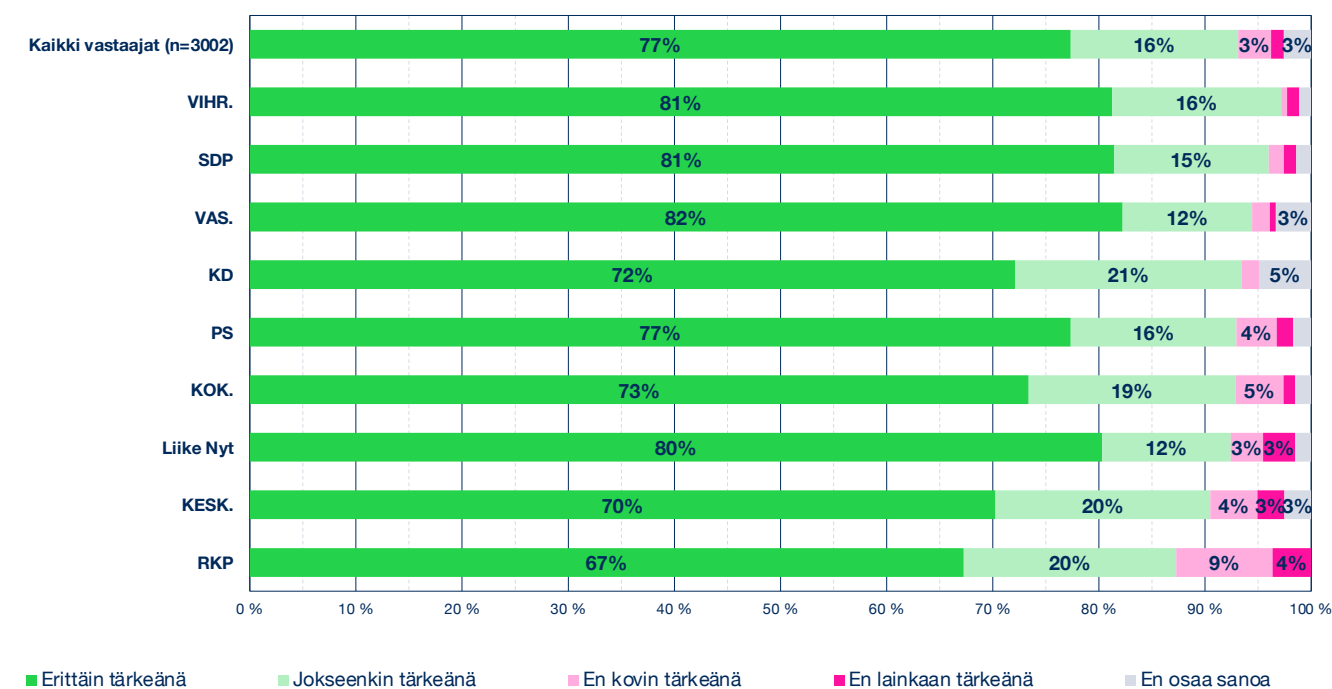

■ Erittäin tärkeänä ■ Jokseenkin tärkeänä ■ En kovin tärkeänä ■ En lainkaan tärkeänä ■ En osaa sanoa

Työterveyshuollon tärkeys

Puoluekanta

Kuinka tärkeänä pidät sitä, että työntekijöille järjestetään työterveyshuolto myös tulevaisuudessa?

6.

Keinoja työvoiman riittävyyteen

Suomessa koetaan monilla aloilla työvoimapulaa. Suomen väestö ikääntyy nopeasti ja samalla työikäisten määrää vähenee. Vastaajat tunnistivat osatyökykyiset potentiaalina, jota ei tällä hetkellä työelämässä hyödynnetä riittävästi.

Muita keinoja olivat:

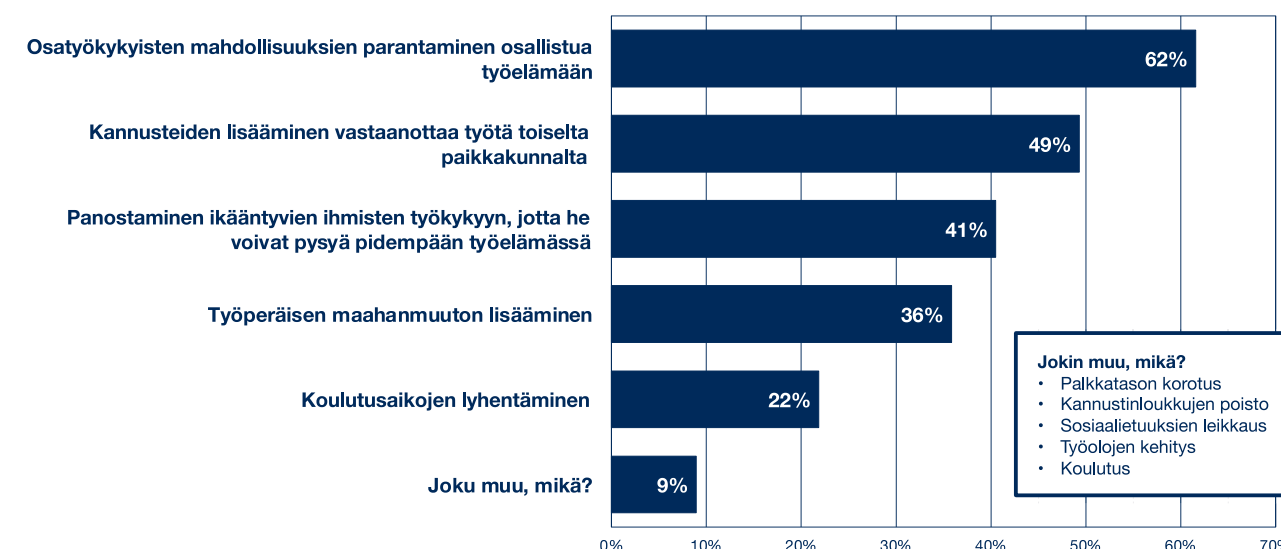
- » työvoiman liikkuvuuden kannusteet,
- » työkykyyn panostaminen ja
- » työperäinen maahanmuutto.

Keinot työvoiman riittävyyden varmistamiseksi

Kaikki vastaajat (n=3002)

Suomessa koetaan monilla aloilla työvoimapulaa. Suomen väestö ikääntyy nopeasti ja samalla työikäisten määrää vähenee.

Mitkä olisivat parhaita keinoja työvoiman riittävyyden varmistamiseksi tulevaisuudessa? Valitse kaikki sopivat.

Keinot työvoiman riittävyyden varmistamiseksi

Puoluekanta

Mitkä olisivat parhaita keinoja työvoiman riittävyyden varmistamiseksi tulevaisuudessa? Valitse kaikki sopivat.	Kaikki vastaajat (n=3002)	KD	KESK.	KOK.	Liike Nyt	PS	RKP	SDP	VAS.	VIHR.
Osatyökykyisten mahdollisuuksien parantaminen osallistua työelämään	62 %	72 %	62 %	57 %	62 %	59 %	52 %	63 %	73 %	68 %
Kannusteiden lisääminen vastaanottaa työtä toiselta paikkakunnalta	49 %	49 %	49 %	57 %	61 %	49 %	59 %	45 %	41 %	50 %
Panostaminen ikääntyvien ihmisten työkykyyn, jotta he voivat pysyä pidempään työelämässä	41 %	66 %	45 %	47 %	35 %	35 %	39 %	44 %	40 %	40 %
Työperäisen maahanmuuton lisääminen	36 %	41 %	45 %	51 %	26 %	15 %	46 %	45 %	52 %	60 %
Koulutusaikojen lyhentäminen	22 %	25 %	22 %	20 %	30 %	28 %	20 %	20 %	16 %	11 %

7.

Suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon myönteisempi

Suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon on kehittynyt myönteisemmäksi vuoden 2019 kyselyyn verrattuna.

Työperäiseen maahanmuuttoon suhtautuu erittäin myönteisesti

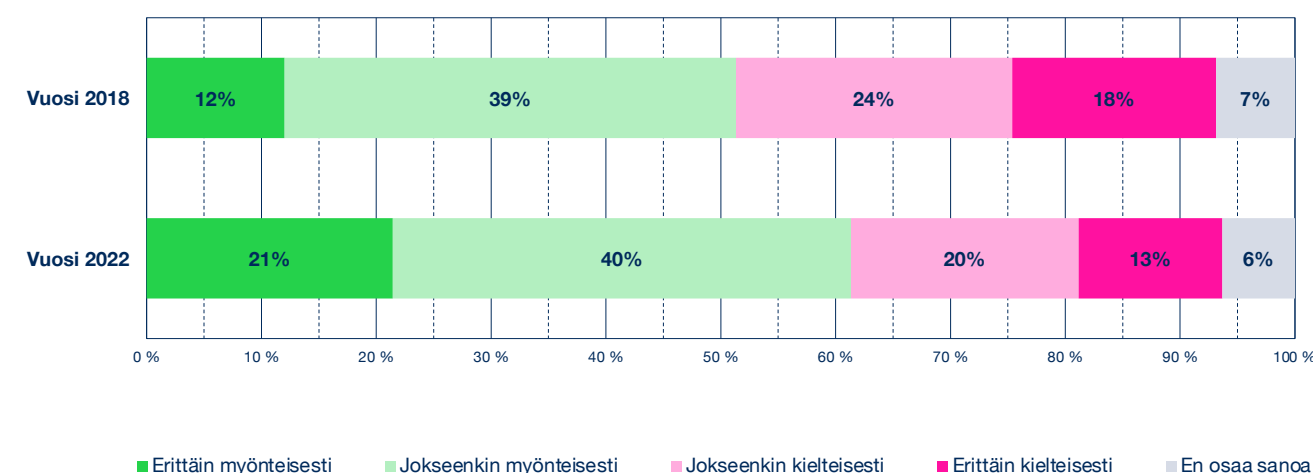
21 %

vastaajista. Vuonna 2018 vastaava osuus oli 12 %.

Suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon

Vuosivertailu

Miten suhtaudut siihen, että Suomeen tulisi nykyistä enemmän työperäistä maahanmuuttoa eli ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä tekemään työtä?

8.

Ilmastotoimiin liittyvä osaaminen työpaikoilla

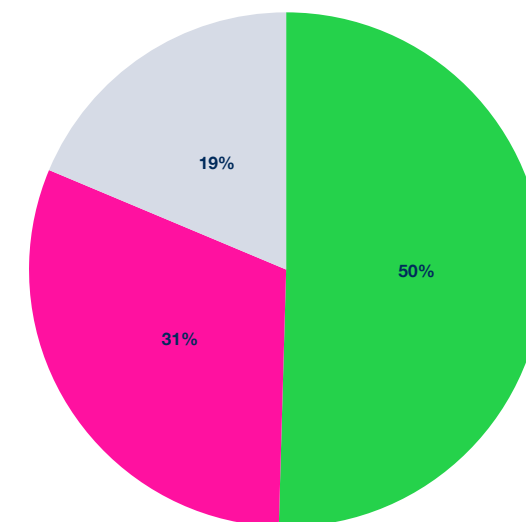
Vain puolet vastaajista kokevat, että työpaikalla on riittävästi tietoa ja osaamista ilmastonmuutoksen torjumiseen tähtäävien toimien tekemiseen. Tulos vaihtelee melko paljon maakunnittain ja puolueittain. Oikeudenmukaisuuden toteutuminen vihreässä siirtymässä on toteutettava alueellisesti ja sosiaalisesti kestävästi. Tämä edellyttää panostuksia osaamiseen ja muutoksista sopimiseen yhdessä työpaikoilla.

Työpaikkojen tieto ja osaaminen ilmastotoimissa

Kaikki vastaajat, työssäkäyvät (n=1771)

Koetko, että työpaikallasi on riittävästi tietoa ja osaamista ilmastonmuutoksen torjumiseen tähtäävien toimien tekemiseen?

Kyllä Ei En osaa sanoa

Keski-Pohjanmaalla asuvista vastaajista

64 %

koki, että heidän työpaikallaan on riittävästi tietoa ja osaamista ilmastonmuutoksen torjumiseen tähtäävien toimien tekemiseen.

Työpaikkojen tieto ja osaaminen ilmastotoimissa

Koetko, että työpaikallasi on riittävästi tietoa ja osaamista ilmastomuutoksen torjumiseen tähtäävien toimien tekemiseen?

Maakunta

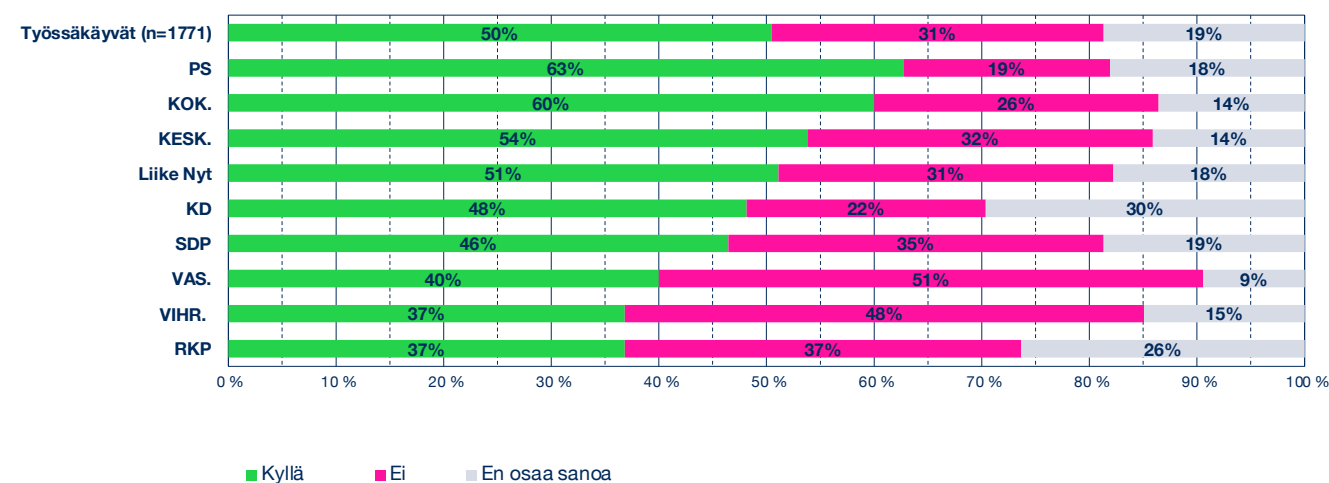

Kriittisimmin suhtauduttiin
Etelä-Karjalassa, jossa

41 %

koki, että heidän työpaikallaan ei ole riittävästi tietoa ja osaamista ilmastomuutoksen torjumiseen tähtäävien toimien tekemiseen.

Puoluekanta

20
23

Lisätietoja:

Elena Gorschkow

yhteiskuntavaikuttamisen päällikkö

—
elena.gorschkow@sttk.fi
044 743 1725

Jäsenliitot:

Ammattiliitto Jyty
Ammattiliitto Kelan toimihenkilöt
Ammattiliitto Pro
Kirkon alat
Meijerialan Ammattilaiset MVL
METO – Metsäalan Asiantuntijat
Rakennusinsinöörit ja –arkkitehdit RIA
Suomen Konepäälystöliitto

Suomen Laivanpäälystöliitto
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL
Tehy
Toimihenkilöliitto ERTÖ

Yhteistyöjäsen:

LUVA - Luonnonvarat ry (Agrologien Liitto)

20
23

STTK on poliittisesti sitoutumaton ja moniarvoinen koulutettujen ammattilaisten keskusjärjestö, johon kuuluu 13 jäsenliittoa ja noin 450 000 jäsentä. Visiomme on menestyvä Suomi, jossa yhteistyöllä rakennamme maailman parasta työelämää ja hyvinvointia. Olemme työssämme avoimia, oikeudenmukaisia, uudistusmielisiä ja rohkeita.